

Врз основа на член 37 став (1) точка 1) алинеја 1) од Законот за енергетика* („Службен весник на Република Македонија“ бр. 96/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 96/19), член 109 став (13) од Законот за општа управна постапка („Службен весник на Република Македонија“ бр. 124/15) и член 15 од Правилата за постапување по приговори и разрешување на спорови („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 106/20), Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на Република Северна Македонија на седницата одржана на 25 февруари 2021 година донесе

РЕШЕНИЕ **за уважување на приговор**

1. Приговорот на КОДИНГ ГОРСКА ДООЕЛ Скопје УП2 09-01/21 од 4 јануари 2021 година против Решение за согласност за приклучување на електродистрибутивната мрежа на Електродистрибуција ДООЕЛ Скопје бр. 10-165 од 23 ноември 2020 година СЕ УВАЖУВА.
2. Решението за согласност за приклучување на електродистрибутивната мрежа на Електродистрибуција ДООЕЛ Скопје бр. 10-165 од 23 ноември 2020 година СЕ ПОНИШТУВА и предметот се враќа на повторно разгледување и одлучување.
3. Електродистрибуција да издаде Решение за согласност за приклучување на дистрибутивната мрежа преку нестандартен приклучок.
4. Ова Решение влегува во сила со денот на донесувањето, а се објавува на веб-страницата на Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на Република Северна Македонија.

Образложение

КОДИНГ ГОРСКА ДООЕЛ Скопје до Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на Република Северна Македонија (во понатамошниот текст: Регулаторна комисија за енергетика) поднесе Приговор УП2 09-01/21 од 4 јануари 2021 година против Решение за согласност за приклучување на електродистрибутивната мрежа на Електродистрибуција ДООЕЛ Скопје (во понатамошниот текст: Електродистрибуција).

Жалителот го оспорува Решението за согласност за приклучување на електродистрибутивната мрежа на Електродистрибуција бр. 10-165 од 23 ноември 2020 година, за приклучок на фотонапонска електроцентра (ФЕЦ) со инсталирана моќност од 526kW.

Според техничкото Решение, предвидени се моќност од 526kW како потрошувач но само 200kW како производител, а жалителот бара цела моќност да биде предвидена и како за производител.

Според Електродистрибуција, побаран е приклучок за ФЕЦ поставена на кровна конструкција, користена неколку месеци без одобрение и согласност од Електродистрибуција. Во моментот целата произведена електрична енергија е за сопствени потреби, а намерата за барањето е вишокот кој нема да се предаде на мрежа, да се наплати. Согласно изготвените анализи, жалителот има можност да предава максимум 200kW на постоечкиот 10kV извод. Пред издавање на обжаленото решение е остварен телефонски разговор со жалителот на кој му е презентирано техничко решение.

Инаку, доколку се постапи по Барањето на жалителот, Решението би било значајно поскапо, бидејќи тогаш ќе треба да се реализира приклучок на 20kV извод на растојание од 2,5 до 3 километри од објект.

На седницата одржана на 21 јануари 2021 година присутните ги изнесоа следните наводи:

Жалителот на состанокот наведе дека се соочуваат со проблеми со квалитетот на напонот и на снабдувањето со електричната енергија на фабриката во последните 15 години и тоа била една од причините да инвестираат во ФЕЦ. Централата е димензионирана за да задоволува дневна

потрошувачка и намалување на штети од ненајавени прекини при снабдувањето на електрична енергија. Претставниците од КОДИНГ ГОРСКА побара да се обелоденат анализите и пресметките според кои е изработено техничкото Решение издадено од Електродистрибуција, односно ограничувањето на моќноста која може да се продава назад во дистрибутивен систем и посочија дека на истата мрежа/линија има и други производители на кои не им е ограничена моќноста која може да се продава назад во дистрибутивниот систем и оттука бараат еднаков недискриминаторен третман.

Електродистрибуција на состанокот наведе дека во Мрежните правила за дистрибуција на електрична енергија е утврден начинот на изработка на пресметка за приклучок во дистрибутивен систем. Анализа се прави според сценарио на најлош режим на функционирање (слаба потрошувачка и висока количина на производство).

Претставниците од Електродистрибуција потенцираа дека напонските услови од аспект на пад на напон итн. се задоволени, како резултат на инвестиција во подобрување на напонските прилики. Во анализата се земени сите параметри (постоечкиот напон во околните мрежи итн), а во среднонапонскиот извод, моментално падот на напон е околу 4-5%.

Жалителите побараа да им се достави анализата и податоците кои се искористени за изработување на анализата врз чиј основ е изработено Решението.

Кон Приговорот е доставена следната документација:

1. Одговор на Приговор УП2 09-02/21 од 4 јануари 2021 година со прилог:
  - Решение за согласност 10-162 од 16 октомври 2020 година на Електродистрибуција ДООЕЛ Скопје

На тогашната седница беше заклучено Електродистрибуција да ги достави анализите врз кои е изработено обжаленото Решение до Регулаторна комисија за енергетика, како и потенцијалното техничко Решение (за кое треба да се плати поголем надомест) заклучно со 27 јануари 2021 година

Потоа, на седницата одржана на 3 февруари 2021 година беше заклучено да по достава на анализите, истите да се препратат до жалителот и во меѓувреме да се изврши увид во нив, по што ќе следи уште еден состанок со цел донесување на финално Решение по предметот .

Регулаторната комисија за енергетика при разгледувањето на Приговорот утврди дека истиот е основан.

Според член 62 од Мрежните правила за дистрибуција на електрична енергија (Службн весник на РСМ бр. 191/19) став (2), при утврдување на точката на приклучување на производител на електрична енергија на дистрибутивната мрежа, покрај основните технички услови кои треба да бидат исполнети во согласност со овие Мрежни правила, особено треба да биде земено предвид следното:

1) Во сите нормални режими на работа дефинирани во Член 61, при приклучувањето на производителот на електрична енергија, напоните во сите јазли на разгледуваната дистрибутивна мрежа дефинирана во согласност со став (3) на Член 59 треба да бидат во границите:

- во мрежите со номинален напон 35 kV, помеѓу 31,5 и 38 kV;
- во мрежите со номинален напон 20 kV, помеѓу 19 и 21,4 kV;
- во мрежите со номинален напон 10 kV, помеѓу 9,5 и 10,7 kV;
- на нисконапонските собирници во трансформаторските станици среден/низок напон, помеѓу 0,4 и 0,44 kV.

Според став (2) во постројките на производителот наместо границите од став (1) точка 1) од овој Член ќе се применуваат границите за дозволени напони од став (2) на Член 76 на овие Мрежни правила.

Според став (3), по исклучок, доколку со анализите се покаже дека примената на напонските ограничувања од став (1) точка 1) од овој член, претставуваат пречка за нормална работа на некој

корисник на дистрибутивниот систем, може да се дозволи напоните во соодветните точки да излезат надвор од границите предвидени во став (1) точка 1) од овој член, ако при тоа во сите точки на дистрибутивната мрежа напоните бидат во согласност со одредбите од Член 76 на овие мрежни правила.

Според член 76 став (1) номиналната вредност на напонот во дистрибутивниот систем, согласно стандардот МКС EN 50160:2012, е:

- 1) за високонапонска трифазна дистрибутивна мрежа: 110 kV
- 2) за среднонапонска трифазна дистрибутивна мрежа: 35 kV, 20 kV и 10 kV
- 3) за нисконапонска дистрибутивна мрежа: за трифазна дистрибутивна мрежа 400 V и за еднофазна дистрибутивна мрежа 230 V.

Според став (2) пропишаните граници на отстапување од номиналниот напон во нормален режим на работа се:

- 1) за низок напон (0,4 kV): $\pm 10\%$,
- 2) за среден напон (10 kV, 20 kV, 35 kV и 110 kV): $\pm 10\%$.

Според став (3), дозволените отстапувања од став (2) на овој член се однесуваат кога номиналната вредност на напонот во точката на приклучување со преносниот систем е во границите на дозволените отстапувања.

Според (4) по исклучок на став (2) на овој член можни се поголеми отстапувања на напонот во случај на нарушен режим на работа на дистрибутивниот систем, виша сила, попречување од трета страна или кога номиналната вредност на напонот во точката на приклучување со преносниот систем отстапува од границите на дозволените отстапувања, а притоа отстапувањата на напонот наведени во овој член се однесуваат на случаите кога напонот во точката на напојување на напојната трансформаторска станица од електропреносниот систем е во пропишаните граници

Имајќи ги во предвид горенаведените одредби, отстапувањата се во рамките на $+ / - 10\%$ за 10 kV мрежа во идеални услови. Воедно и треба да се земе предвид дека барателот веќе има одобрена моќност која може целосно да ја покрие со производството, со што не би требало да ја оптовари мрежата максимално, како и дека отстапувањата на напонот на 20 kV се минорни.

Доколку се појави зголемен напон, Електродистрибуција да го регулира истиот со поставување на кондензаторска батерија во трафостаница, како и следење и на другите електроцентрали приклучени на тој извод, како и потенцијалните баратели.

Имајќи го предвид горенаведеното, се одлучи како во диспозитивот на ова Решение.

ПРАВНА ПОУКА: Против ова Решение може да се поведе управен спор пред Управен суд на Република Северна Македонија во рок од 30 дена од денот на приемот на истото.

УП2 бр.09 – 01/21
25 февруари 2021 година
Скопје

ПРЕТСЕДАТЕЛ
на Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги
на Република Северна Македонија
Марко Бислимоски